

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проєкту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Порядку та умов страхування відповідальності за шкоду, заподіяну пожежами та аваріями території та об'єктам природно-заповідного фонду»

I. Визначення проблеми

Законом України «Про страхування» (далі – Закон) встановлено основні напрямки державного регулювання та нагляду за ринком страхування, у тому числі щодо заміни обов'язкового страхування на обов'язкову наявність договору страхування та внесення змін до відповідних законодавчих актів, включаючи зміни до Закону України «Про природно-заповідний фонд України».

Підпунктом 9 пункту 3 Розділу XV Закону передбачено викладення статті 50 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» в новій редакції, відповідно до якої для компенсації шкоди, заподіяної заінтересованими підприємствами, установами та організаціями на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду, за рахунок коштів таких підприємств, установ та організацій укладаються договори страхування відповідальності за шкоду, заподіяну пожежами та аваріями території та об'єктам природно-заповідного фонду.

Порядок та умови такого страхування затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, за погодженням з Національним банком України.

Водночас, станом на сьогодні таке регулювання відсутнє, що відповідно може призвести до неможливості отримання відшкодування шкоди, заподіяної заінтересованими підприємствами, установами та організаціями на територіях та об'єктам природно-заповідного фонду, пожежами та/або аваріями під час провадження господарської діяльності.

Таким чином, на виконання вимог підпункту 9 пункту 3 Розділу XV Закону та статті 50 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» виникла необхідність розробки Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України проєкту наказу «Про затвердження Порядку та умов страхування відповідальності за шкоду, заподіяну пожежами та аваріями території та об'єктам природно-заповідного фонду» (далі – проєкт наказу), яким запропоновано вирішення питання щодо визначення організаційних та загально-правових відносин страхування відповідальності за шкоду, заподіяну пожежами та аваріями території та об'єктам природно-заповідного фонду.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-

у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-
---	---	---

Врегулювання зазначених проблемних питань не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

чинних регуляторних актів, оскільки чинним законодавством порушені питання не врегульовані на достатньому рівні.

II. Цілі державного регулювання

Запропонований проєкт наказу розроблений з метою визначення організаційних та загально-правових відносин страхування відповідальності за шкоду, заподіяну пожежами та аваріями території та об'єктам природно-заповідного фонду, заінтересованими підприємствами, установами та організаціями під час провадження ними господарської діяльності.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення визначених цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишення чинного регулювання. Збереження ситуації, яка існує на цей час, на жаль, не вирішує проблему, зазначену у розділі I аналізу, а також не забезпечує досягнення цілей державного регулювання, передбачених у розділі II аналізу
Альтернатива 2	Прийняття проєкту наказу. Дозволить врегулювати організаційні та загально-правові відносини страхування відповідальності за шкоду, заподіяну пожежами та аваріями території та об'єктам природно-заповідного фонду. Прийняття проєкту наказу вирішує проблему, зазначену у розділі I аналізу, а також забезпечує досягнення цілей державного регулювання, передбачених у розділі II аналізу

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	У випадку неприйняття проєкту наказу це негативно вплине на можливість отримання відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно території та об'єктам природно-заповідного фонду пожежами та аваріями під час провадження заінтересованими підприємствами, установами та

		організаціями господарської діяльності
Альтернатива 2	Прийняття проекту наказу забезпечить можливість належного виконання вимог закону суб'єктами господарювання, та отримання установами природно-заповідного фонду, землевласниками та землекористувачами, на земельних ділянках яких створені/оголошені території та об'єкти природно-заповідного фонду відшкодування шкоди, заподіяної заінтересованими підприємствами, установами та організаціями на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду, за рахунок коштів таких підприємств, установ та організацій для відновлення пошкоджених та знищених природних комплексів	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2	Відсутні	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

У зв'язку з прийняттям проекту наказу прогноуються витрати для суб'єктів господарювання, виключно пов'язані з ознайомленням із наказом.

Основний розрахунок витрат здійснюватиметься на середнього та малого суб'єкта господарювання, оскільки проектом наказу визначено суб'єкти господарювання, господарська діяльність яких може призвести до пожежі та/або аварії, що матимуть наслідком заподіяння шкоди території та/або об'єктам природно-заповідного фонду, та які уклали договір страхування відповідальності.

Беручи до уваги те, що за результатами даних обліку територій та об'єктів природно-заповідного фонду станом на 1 січня 2024 року в Україні нараховується 9001 територія та об'єктів природно-заповідного фонду, неможливо виявити точну кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія регулювання.

Ураховуючи зазначене розрахунок фінансового навантаження проведено на одну умовну послугу надану суб'єкту господарювання середнього та малого підприємства.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць		1	1	-	2
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків		50%	50%	-	100%

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	У випадку неприйняття проекту наказу це негативно вплине на можливість отримання відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно території та об'єктам природно-заповідного фонду пожежами та аваріями під час провадження заінтересованими підприємствами, установами та організаціями господарської діяльності
Альтернатива 2	Належне виконання вимог закону та здійснення відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями території та об'єктам природно-заповідного фонду	Належне виконання вимог закону, та здійснення відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями території та об'єктам природно-заповідного фонду. Витрати у розмірі 42,6 грн на 1 особу разово (для ознайомлення з регуляторним актом)

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	0
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії	42,6

регуляторного акту»)

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 1	1	Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання. Залишаються проблеми зазначені у розділі I аналізу
Альтернатива 2	4	Така альтернатива сприятиме досягненню цілей державного регулювання зазначених у розділі II аналізу

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 2	<p>Для держави: Прийняття проєкту наказу забезпечить можливість належного виконання вимог закону суб'єктами господарювання, та отримання установами природно-заповідного фонду, землевласниками та землекористувачами, на земельних ділянках яких створені/оголошені території та об'єкти природно-заповідного фонду відшкодування шкоди, заподіяної заінтересованими підприємствами, установами та організаціями на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду, за рахунок коштів таких</p>	<p>Для держави: Відсутні. Для громадян: Відсутні. Для суб'єктів господарювання: Належне виконання вимог закону, та здійснення відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями території та об'єктам природно-заповідного фонду. Витрати у розмірі 42,6 на 1 особу разово (для ознайомлення з регуляторним актом)</p>	Така альтернатива забезпечує потреби у розв'язанні проблеми та досягненні встановлених цілей

	<p>підприємств, установ та організацій для відновлення пошкоджених та знищених природних комплексів.</p> <p>Для громадян: Відсутні.</p> <p>Для суб'єктів господарювання: Прийняття проєкту наказу забезпечить можливість належного виконання вимог закону та здійснення відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями території та об'єктам природно-заповідного фонду</p>		
Альтернатива 1	<p>Для держави: Відсутні.</p> <p>Для громадян: Відсутні.</p> <p>Для суб'єктів господарювання: Відсутні</p>	<p>Для держави: Неприйняття проєкту наказу це негативно вплине на можливість отримання відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно території та об'єктам природно-заповідного фонду пожежами та аваріями під час провадження заінтересованими підприємствами, установами та організаціями господарської діяльності.</p> <p>Для громадян: Відсутні.</p> <p>Для суб'єктів господарювання: У випадку неприйняття проєкту наказу це негативно вплине</p>	Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання

		на можливість отримання відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно території та об'єктам природно-заповідного фонду пожежами та аваріями під час провадження заінтересованими підприємствами, установами та організаціями господарської діяльності	
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акту
Альтернатива 2	Така альтернатива забезпечить досягнення цілей державного регулювання в частині забезпечення можливості відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями території та об'єктам природно-заповідного фонду	Відсутні
Альтернатива 1	Переваги відсутні. Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання. Залишаються проблеми, зазначені у розділі I аналізу	Відсутні

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття регуляторного акта, що в свою чергу, забезпечить можливість отримання відшкодування за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями території та об'єктам природно-заповідного фонду.

Організаційні заходи для впровадження регулювання:

для впровадження проекту наказу необхідно забезпечити погодження регуляторного акта із заінтересованими органами, інформування суб'єктів господарювання про вимоги регуляторного акта.

Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарської діяльності:
ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання регуляторного акта в мережі «Інтернет»).

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акту залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту наказу не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Дія цього регуляторного акта встановлюється на необмежений строк з моменту набрання чинності, оскільки необхідність виконання положень регуляторного акта є постійною.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – не прогнозуються;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання і фізичних осіб – високий;

розмір коштів і час, що витрачається суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта – одноразова витрата на ознайомлення з актом на одного суб'єкта господарювання 42,6 грн.;

кількість суб'єктів господарювання на яких розповсюджується регуляторний акт – обмежується по одному суб'єкту господарювання середнього та малого підприємництва.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстеження статистичних показників результативності акта, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Базове відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься після набрання ним чинності, оскільки для цього використовуватимуться виключно статистичні показники, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом. За результатами цього відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження результативності цього регуляторного акта буде здійснюватися один раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

У разі виявлення нерегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України шляхом розгляду пропозицій і зауважень, які надійдуть до нього.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1.	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2.	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3.	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень (одноразові на ознайомлення із вимогами наказу)	-	-
4.	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	-	-
5.	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6.	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-
7.	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-

8.	Інше, гривень (витрати на ознайомлення з регуляторним актом) (год/люд)	42,6	42,6
9.	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	42,6	42,6
10.	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	1	1
11.	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	42,6	42,6

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо	0	0	0

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	0	0	0	0

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення	Разом за рік	Витрати за п'ять років

	(контролю) (за рік)	виявлених порушень (за рік)		
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	0	0	0	0

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік – стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/ обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	0	0	0

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0	0

ТЕСТ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання не проводилися.

Проект наказу розміщено на вебсайті Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України з метою ознайомлення.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі).

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 1;

питома вага суб'єктів малого (мікро) підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 50 %.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

У розрахунку вартості 1 години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік», з 1 січня 2024 року становить – 42,6 гривні.

Первинна інформація про вимоги регулювання може бути отримана за результатами пошуку проекту наказу на офіційному вебсайті Міндовкілля.

Інформація про розмір часу, який витрачається суб'єктами на отримання зазначеної інформації є оціночною.

№	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за 5 років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	0	0	0
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	0	0	0
3	Процедури експлуатації обладнання(ТО)	0	0	0
4	Процедури обслуговування обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали)	0	0	0
5	Інші процедури (уточнити), гривень.	0	0	0
6.	Разом, грн. Формула: (3.1.1. + 3.1.2.+ 3.1.3.+ 3.1.4.+ 3.1.5.)	0	0	0

7	<i>Кількість суб'єктів господарювання, що мають виконати вимоги регулювання, одиниць</i>			
8	<i>Сумарно, грн.</i>	0	0	0
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
10	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання	1 год. (час, який витрачається с/г на пошук нормативно-правового акту в мережі Інтернет та ознайомлення з ним; за результатами консультацій) X 42,6 грн. =42,6 грн.	0 (суб'єкт повинен виконувати вимоги регулювання лише в перший рік)	42,6 грн.
11	Процедури організації виконання вимог регулювання та процедури офіційного звітування	0	0	0
12	Процедури по забезпеченню процесу перевірок	0	0	0
13	Інші процедури (уточнити):			
14	<i>Разом, грн.</i>	42,6 грн.	0	42,6 грн.
15	<i>Кількість суб'єктів малого підприємництва, що мають виконати вимоги регулювання, одиниць</i>	1	0	1
16	<i>Сумарно, грн.</i>	42,6		42,6

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва не зміняться.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу. Бюджетні витрати не зміняться.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

		Перший рік регулювання (стартовий)	За 5 років
1.	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	0 грн.	0 грн.
2.	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	42,6 грн.	42,6 грн.
3.	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання за планового регулювання	42,6 грн.	42,6 грн.
4.	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	0 грн.	0 грн.
5.	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	42,6 грн.	42,6 грн.

5. Розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не передбачено.

Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України

Руслан СТРИЛЕЦЬ

«___» _____ 2024 р.